

Gæster i råstofgrave - adgang og ansvar

Af geolog og produktionschef Klaus Rønholt, Faxe Kalk

På et seminar vedrørende geologiske profiler afholdt den 9. november 2000 kom det frem, at ansvaret for besøgene i råstofgrave med den gældende lovgivning påhviler ejeren/indvinderen. Dette affødte nogle interessante kommentarer og betragtninger.

Generelt kan man vel sige, at mange råstofgrave i Danmark adskiller sig fra tilsvarende i udlandet ved, at der ofte er mere eller mindre fri adgang. Dette er en naturlig konsekvens af, at der sjældent anvendes sprængstoffer i Danmark samt, at der med enkelte undtagelser sjældent er store højder og lodrette stejlvægge i danske råstofgrave. Ikke desto mindre kan man vel altid komme galt af sted i en råstofgrav, hvis man bærer sig dumt ad. Ifølge Erik Aksig fra Skov- og Naturstyrelsen vil det juridiske ansvar, hvis en ulykke skulle indtræffe, falde tilbage på ejeren eller brugeren af råstofgraven.

Interesserede ingen adgang

Min umiddelbare indskydelse var, at hvis det virkelig er indvinderen, der har ansvaret, er der vel ingen råstofvindere, der fremover vil tillade besøgene i gravene. Ved at forbyde alle adgang undgår man den relativt lille risiko, der måtte være for at blive stillet til ansvar for en eventuel ulykke!

Ved nærmere eftertanke er dette dog af flere årsager langt fra en tilfredsstillende løsning.

For det første vil der være rent praktiske problemer forbundet med at forbyde adgang til en råstofgrav. Ofte vil der være mange muligheder for at komme ned i graven med mindre indvinderen offer mange penge på at lave en effektiv indhegning rundt om graven. Almindelig skiltning med "Privat område" og "Adgang forbudt" vil sikkert ofte blive "overset", og fritager i

"hvis det virkelig er indvinderen, der har ansvaret, er der vel ingen råstofvindere, der fremover vil tillade besøgene i gravene"

følge det på seminaret oplyste ikke indvinderen for ansvar, hvis nogen alligevel går ind på området.

Det væsentligste problem er dog hensynet til almenheden. I et land som Danmark med en så relativt flad geologi, er enhver lejlighed til at se på tværsnit af sedimenterne kærkommen, og det er mit indtryk, at mange råstofvindere gerne lader besøgene komme ned i deres grave, så længe det ikke afstedkommer produktionsmæssige problemer.

I Faxe Kalkbrud har der således altid været fri adgang for besøgene til fods, og vi ser det nærmest som en forpligtelse, at lade så mange som muligt få glæde af den

spændende og unikke geologi og det atypiske landskab. Som hovedregel opfører de besøgene sig da også pænt og fornuftigt. Vores gæster har en naturlig interesse i at holde sig lidt på afstand af de store entreprenørmaskiner, og kun de færreste respekterer ikke stejlvæggene med løse materialer.

Nysgerrighed med omtanke

MEN – der er da utallige muligheder for at komme til skade, hvis man lader hånt om den sunde fornuft!

Jeg føler imidlertid ikke, at det kan være Faxe Kalks ansvar, hvis folk bærer sig dumt ad i kalkbruddet, ligesom jeg ikke mener, det kan være en tilfældig skovejers ansvar, hvis en person for eksempel kravler 20 meter op i et bøgetræ og falder ned og kommer til skade!

Jeg mener, det må være i alle parter interesse, at få kastet lys over hvilke regler der gælder på dette område, således at både besøgene og råstofvindere ved, hvad de har at holde sig til. Jeg vil derfor opfordre Skov- og Naturstyrelsen til at tage initiativ til en afklaring på området.

Indtil da håber jeg, at jeg uden risiko for Faxe Kalkbrud kan byde alle velkommen i Faxe Kalkbrud – på eget ansvar – og venligst uden at smide cigaretpapir, kapsler og andre metalliske genstande, idet disse skaber en del problemer ved vores magnetalarmer i produktion.

Med venlig hilsen,
Klaus Rønholt

Faxe Kalk har besluttet selv at bevare profilet bagerst i billedet. Oprindeligt var det hjørne af Faxe kalkgrav afsat til deponering af overskydende materiale fra resten af kalkbruddet. Faxe kalkgrav er kendt for sine talrige smukke fossiler. (Foto: Udlånt af forfatteren)

